

Informace o zavedení a využívání kanálů a postupů pro interní oznamování

podle zákona č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů, ve znění pozdějších předpisů

Na základě zákona č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně oznamovatelů“) a v souladu s čl. 7 odst. 3 *Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019* (dále jen „Směrnice“) Vám Krajský soud v Hradci Králové jako povinný subjekt podává informaci o zavedení a využívání kanálů a postupů pro interní oznamování, včetně postupů pro přijímání následných opatření (dále jen „vnitřní oznamovací systém Krajského soudu v Hradci Králové“, nebo „vnitřní oznamovací systém“) dle příslušného zákona, která zahrnuje taktéž označení příslušné osoby pověřené k přijímání a prošetřování oznámení o protiprávním jednání (dále jen „příslušná osoba“).

Komu je vnitřní informační systém určen?

Tento oznamovací systém je určen fyzickým osobám (mj. zaměstnancům a soudcům Krajského soudu v Hradci Králové včetně bývalých, uchazečům o zaměstnání, osobám vykonávajícím odbornou praxi a stážistům u Krajského soudu v Hradci Králové, smluvním dodavatelům Krajského soudu v Hradci Králové zajišťujícím příslušné plnění a jejich zaměstnancům, případně i zájemcům o veřejnou zakázku Krajského soudu v Hradci Králové jako veřejného zadavatele), které oznamují informace o možném protiprávním jednání, k němuž došlo nebo má dojít u Krajského soudu v Hradci Králové, pro něhož oznamovatel, byť zprostředkovaně, vykonával nebo vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost definovanou níže, nebo u osoby, se kterou oznamovatel byl nebo je v kontaktu v souvislosti s výkonem takové práce nebo jiné obdobné činnosti..

Práci nebo jinou obdobnou činností se rozumí:

- závislá práce vykonávaná v základním pracovněprávním vztahu,
- dobrovolnická činnost,
- odborná praxe, stáž, nebo
- výkon práv a povinností vyplývajících ze smlouvy, jejímž předmětem je poskytování dodávek, služeb, stavebních prací nebo jiného obdobného plnění.

Práci nebo jinou obdobnou činností se rozumí i ucházení se o výše uvedenou práci nebo jinou obdobnou činnost.

Krajský soud v Hradci Králové tedy vylučuje přijímání oznámení od osob, které pro něj nevykonávají práci nebo jinou obdobnou činnosti podle § 2 odst. 3 písm. a), b), h), i) nebo j) zákona o ochraně oznamovatelů., ani se o výkon takové práce nebo jiné obdobné činnosti neucházejí nebo neucházeli podle § 2 odst. 4 zákona o ochraně oznamovatelů.

Kde lze oznámení podat?

Oznámení lze podat příslušné osobě, kterou je v rámci vnitřního oznamovacího systému Krajského soudu v Hradci Králové správce kybernetické bezpečnosti (v případě nepřítomnosti této osoby vykonává činnost příslušné osoby referent bezpečnosti).

Jak lze oznámení podat:

Telefonicky na linku: 498 016 118

e-mailem na adresu: oznameni@ksoud.hrk.justice.cz

osobně po předchozí písemné nebo telefonické domluvě s příslušnou osobou

V případě ústního oznámení (tj. osobní nebo telefonický rozhovor) pořídí příslušná osoba jeho zvukovou nahrávku nebo přepis. Odmítne-li oznamovatel pořízení nahrávky nebo přepisu, nesmí

je příslušná osoba pořídit. V takovém případě bude o podaném oznámení učiněn pouze písemný záznam, který bude věrně zachycovat podstatu ústního vyjádření a co do obsahu odpovídat náležitostem protokolu podle § 18 odst. 2 správního řádu. Stejný postup se uplatní také tehdy, jestliže není možné z technického důvodu pořídit zvukovou nahrávku oznámení. Jak v případě pořízení přepisu oznámení, tak v případě sepsání záznamu o oznámení bude oznamovateli umožněno, aby se k němu vyjádřil a toto vyjádření se k přepisu či záznamu přiloží. Pokud požádá oznamovatel o osobní přijetí oznámení, musí být přijato příslušnou osobou v přiměřené lhůtě, nejdéle však do 14 dnů ode dne, kdy o to oznamovatel požádal.

Upozornění: Jestliže oznamovatel podá oznámení prostřednictvím jiných interních komunikačních kanálů než shora výslovně uvedených (např. prostřednictvím datové schránky a podatelny), Krajský soud v Hradci Králové nemůže garantovat ochranu totožnosti oznamovatele a informací uvedených v oznámení v souladu se zákonem o ochraně oznamovatelů (výjimkou je pouze případ, pokud listinné oznámení zasláné na adresu Krajský soud v Hradci Králové, Československé armády 218, 502 08 Hradec Králové, nebo osobně předané prostřednictvím podatelny Krajského soudu v Hradci Králové během úředních hodin pro veřejnost je učiněno v řádně zalepené obálce opatřené nápisem „Vnitřní oznamovací systém – výhradně k rukám příslušné osoby - neotvírat“).

Pro oznámení podezření na protiprávní jednání lze nicméně využít i další komunikační kanály:

1. Externí oznamovací systém Ministerstva spravedlnosti (<https://oznamovatel.justice.cz/>).
2. Oznamovatel má v souladu se zákonem o ochraně oznamovatelů možnost podat oznámení uveřejněním (například prostřednictvím sociální sítě, příspěvku v médiích či na internetových stránkách). Uveřejnění by však mělo být využíváno pouze ve výjimečných případech definovaných v § 7 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně oznamovatelů. Naplnění podmínek pro uveřejnění oznámení bude záležet na subjektivním posouzení oznamovatele, nicméně vyjde-li později najevo, že podmínky v daném případě naplněny nebyly, bude oznamovatel za své jednání odpovědný podle příslušných právních předpisů (v rovině soukromoprávní se vůči němu může dotčená osoba dovolávat nároků vyplývajících zejména z práva na ochranu osobnosti a v rovině veřejnoprávní by se mohlo jednat např. o postihy pro trestný čin pomluvy podle § 184 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“), křivého obvinění podle § 345 trestního zákoníku nebo šíření poplašné zprávy podle § 357 trestního zákoníku).
3. U podezření ze spáchání některého z trestných činů neuvedených v § 368 trestního zákoníku (podání oznámení dle zákona o ochraně oznamovatelů nezbavuje oznamovatele oznamovací povinnosti dle daného ustanovení trestního zákoníku), či podezření ze spáchání přestupku nebo jiného protiprávního jednání definovaného níže dle ustanovení § 2 odst. 1 písm. b), c) a d) zákona na ochranu oznamovatelů (viz bod „Jaké protiprávní jednání lze oznámit“) má oznamovatel na výběr, zda toto učiní prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému, externího oznamovacího systému, nebo přímo vnitrostátnímu i unijnímu orgánu veřejné moci příslušnému k přijímání oznámení podle jiných právních předpisů (v případě trestního oznámení jde o policejní orgán a státního zástupce, v případě oznámení přestupku jde o věcně a místně příslušný správní orgán), když pouze uvedené orgány jsou kompetentní k posouzení skutečnosti, zda došlo k naplnění skutkové podstaty trestného činu, nebo přestupku. Takový orgán nicméně nemusí oznámení řešit způsobem a ve lhůtách podle zákona o ochraně oznamovatelů.

Oznamovatel by měl v ideálním případě postupovat tak, že své oznámení podá nejprve interně u instituce (nejčastěji svého zaměstnavatele), v jejíž působnosti či proti jejímž zájmům jednání směřuje. Takový postup je oboustranně výhodný. Daná instituce má možnost na zjištěná podezření bezprostředně reagovat mnohem efektivněji nežli jiné orgány a zabránit tak hmotným škodám či poškození své pověsti. Tento postup je výhodný i pro oznamovatele, který dosáhne vyřešení problému s minimálním právním rizikem vyplývajícím např. z neoprávněného uveřejnění oznámení. V případě, že takovýto interní oznamovací kanál není funkční nebo se oznamovatel

domnívá, že jeho oznámení nebude prošetřeno, nebude chráněna jeho identita a hrozila by mu odvetná opatření ze strany zaměstnavatele, má možnost své oznámení také podat přímo prostřednictvím externího oznamovacího systému, který zřídilo Ministerstvo spravedlnosti. Podání oznámení tímto způsobem není podmíněno podáním oznámení prostřednictvím interního oznamovacího systému. V rámci Ministerstva spravedlnosti jsou oba tyto oznamovací systémy odděleny.

Informace před podáním oznámení

Jaké povinnosti má oznamovatel?

Oznamující osoba by se vzhledem k okolnostem a informacím, které má k dispozici v době oznámení, měla důvodně domnívat, že jí oznamované či zveřejňované skutečnosti jsou autentické a pravdivé. Nelze tedy oznamovat skutečnosti vědomě nepravdivé. Takovým jednáním se oznamovatel dopustí přestupku, který může být sankcionován uloženou pokutou až do výše 50 000 Kč.

Při získání dokladů dokládajících oznamované skutečnosti se oznamovatel nesmí dopustit jednání, které by mohlo mít charakter trestného činu.

Oznamovatel by měl mít konkrétní důvody pro to se domnívat, že jím oznamované jednání spadá pod ochranu zákona o ochraně oznamovatelů a promyslet, jaké věrohodné a ověřitelné informace nebo doklady o ohlašovaném protiprávním jednání může poskytnout. Rozsah a kvalita předkládaných informací nebo dokladů mohou usnadnit proces posuzování oznámení a pozitivně ovlivnit způsob prošetření oznámení.

Oznamovatel také musí v oznámení uvést údaje o jménu, příjmení a datu narození, nebo jiné údaje, z nichž je možné dovodit jeho totožnost. Jedinou výjimkou, kdy oznámení nemusí tyto údaje obsahovat, nastává tehdy, pokud oznámení bylo podáno osobou, jejíž totožnost je příslušné osobě známa. Na anonymně podaná oznámení se nevztahuje zákon o ochraně oznamovatelů, ledaže dojde k odhalení totožnosti původně anonymního oznamovatele.

Poradenství pro oznamovatele

Osoby zvažující podání oznámení o protiprávním jednání se před podáním vlastního oznámení mohou bezplatně a důvěrně obrátit na Ministerstvo spravedlnosti písemně (oznamovatel@msp.justice.cz) či ústně (tel: +420 221 997 840) s žádostí o konzultaci v této věci.

Jaké protiprávní jednání lze oznámit:

Ve veřejném sektoru se velmi často hovoří o „oznamování korupce“, ale jedná se o fakticky velmi nepřesné zúžení oblasti, které se oznámení může týkat a u níž je jejich oznamovatelem dle zákona o ochraně oznamovatelů poskytována ochrana.

Za předpokladu zachování tzv. pracovního kontextu (viz body „Komu je vnitřní informační systém určen“ a „Ochrana oznamovatele“) jsou obsahem oznámení informace o možném protiprávním jednání ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o ochraně oznamovatelů, které:

- a) má znaky trestného činu,
- b) má znaky přestupku, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč,
- c) porušuje zákon o ochraně oznamovatelů, nebo
- d) porušuje jiný právní předpis nebo předpis Evropské unie v oblasti:
 - finančních služeb, povinného auditu a jiných ověřovacích služeb, finančních produktů a finančních trhů,
 - daně z příjmů právnických osob,

- předcházení legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu,
- ochrany spotřebitele,
- souladu s požadavky na výrobky včetně jejich bezpečnosti,
- bezpečnosti dopravy, přepravy a provozu na pozemních komunikacích,
- ochrany životního prostředí,
- bezpečnosti potravin a krmiv a ochrany zvířat a jejich zdraví,
- radiační ochrany a jaderné bezpečnosti,
- hospodářské soutěže, veřejných dražeb a zadávání veřejných zakázek,
- ochrany vnitřního pořádku a bezpečnosti, života a zdraví,
- ochrany osobních údajů, soukromí a bezpečnosti sítí elektronických komunikací a informačních systémů,
- porušení finančních zájmů Evropské unie, nebo
- fungování vnitřního trhu včetně ochrany hospodářské soutěže a státní podpory podle práva Evropské unie.

Výjimky z možnosti oznámení:

Z ochrany podle zákona o ochraně oznamovatelů jsou v první řadě vyloučena vědomě nepravdivá oznámení a dále jsou z oznamování vyňaty „chráněné“ informace dle § 3 odst. 3 zákona o ochraně oznamovatelů, zejména informace, které by mohly bezprostředně ohrozit podstatný bezpečnostní zájem České republiky (§ 3 odst. 3 písm. a) zákona o ochraně oznamovatelů) a informace o činnosti zpravodajských služeb České republiky (§ 3 odst. 3 písm. b) zákona o ochraně oznamovatelů).

Některé typy „chráněných“ informací je naopak oznamovatel v režimu zákona o ochraně informací oprávněn oznámit za podmínky, že měl oprávněné důvody se domnívat, že oznámení bylo nezbytné pro odhalení příslušného protiprávního jednání, konkrétně se jedná o informace, na něž se vztahuje bankovní tajemství, smluvní povinnost mlčenlivosti, povinnost mlčenlivosti podle daňového řádu a povinnost zachovávat mlčenlivost podle jiných právních předpisů upravujících práci nebo jinou obdobnou činnost. Výjimkou z uvedeného postupu je oznámení obsahující „chráněné informace“ dle § 3 odst. 1 zákona na ochranu oznamovatelů ve spojitosti s níže uvedenými povinnostmi:

a) zajistit ochranu utajovaných informací a informací, jejichž vyznění by zjevně mohlo ohrozit probíhající trestní řízení, nebo ochranu zvláštních skutečností podle zákona upravující krizové řízení,

b) zachovávat mlčenlivost při výkonu činnosti:

1. notáře, notářského kandidáta a notářského koncipienta,
2. státního zástupce, asistenta státního zástupce a právního čekatele,
3. advokáta a advokátního koncipienta,
4. soudního exekutora, exekutorského kandidáta a exekutorského koncipienta,
5. soudce, soudce Ústavního soudu, asistenta soudce a justičního kandidáta,
6. zaměstnance notáře, soudního exekutora, advokáta a zaměstnance společnosti, prostřednictvím které advokát vykonává advokacii jako společník podle zákona upravujícího výkon advokacie, nebo obdobné zahraniční společnosti, nebo další osoby, která se v rámci takové společnosti podílí na poskytování právních služeb,

c) zachovávat mlčenlivost při poskytování právní pomoci v řízení před soudem nebo jiným orgánem veřejné moci, nebo

d) zachovávat mlčenlivost při poskytování zdravotních služeb.

Část oznámení obsahující tyto informace je sice potom oznámením podle zákona na ochranu oznamovatelů, nicméně oznamovatel je za porušení důvěrnosti uvedených informací nebo uvedené

povinnosti mlčenlivosti odpovědný dle zvláštních právních předpisů a může být postižen pro protiprávní jednání, kterého se dopustil.

Oznamovací systém není také určen např. pro oznámení, která rozporují rozhodnutí vydaná soudem ve věci (řádné nebo mimořádné opravné prostředky), žádosti o uplatnění opatření proti nečinnosti, námitky, stížnosti podle jiných právních předpisů, žádosti podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, ani občanskoprávní, obchodněprávní nebo pracovněprávní podání.

Ochrana oznamovatele:

1. Na jakém právním základě je oznamovateli poskytována ochrana?

Ochrana oznamovatelů je s účinností od 17. 12. 2021 poskytována na základě Směrnice. Tato Směrnice rámcově také vymezuje oblasti, s nimiž oznamované protiprávní jednání musí souviset. Směrnice byla do českého právního řádu transponována zákonem o ochraně oznamovatelů a souvisejícím změnovým zákonem č. 172/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o ochraně oznamovatelů.

2. Kdo je oznamovatel a komu je poskytována ochrana?

Ochrana není omezena pouze na oznamovatele, kteří získali informace pro podání oznámení v rámci svého pracovněprávního vztahu, ale také na dobrovolníky, stážisty a osoby vykonávající činnost na základě smlouvy o poskytování dodávek, služeb, stavebních prací nebo jiné obdobné smlouvy. Ochrana se vztahuje rovněž na oznamovatele, kteří se o takovou činnost teprve ucházejí nebo ucházeli. Chráněny jsou i osoby, které jsou ve vztahu k oznamovatelům osobami blízkými, osobami, které oznámení umožnily nebo usnadnily a dále osoby, které jsou s oznamovateli nějakým způsobem spojeny v pracovním kontextu.

3. Jak je chráněna identita oznamovatele?

Do vnitřního oznamovacího systému Krajského soudu v Hradci Králové je přístup umožněn pouze speciálně pověřeným zaměstnancům (tzv. příslušným osobám), kteří mají povinnost vždy chránit identitu oznamovatele. Totožnost oznamující osoby nesmí být sdělena bez jejího výslovného souhlasu nikomu dalšímu, povinnost zachovávat důvěrnost se netýká pouze totožnosti oznamující osoby, ale vztahuje se i na jakékoli další informace, z nichž by bylo možné přímo či nepřímo určit její identitu. Výjimkou z uvedeného pravidla je pouze situace, kdy totožnost oznamovatele bude nutné sdělit orgánům vyšetřujícím trestnou činnost, ovšem i o této skutečnosti musí být oznamovatel vyrozuměn

4. Ochrana oznamovatele před odvetnými opatřeními

Zákon o ochraně oznamovatelů zakazuje uplatnit vůči oznamovateli či jiné chráněné osobě jakékoliv odvetné opatření. Tedy takové jednání nebo jeho opomenutí v souvislosti s prací nebo jinou obdobnou činností oznamovatele, které bylo vyvoláno učiněním oznámení a které oznamovateli nebo jiné chráněné osobě může způsobit újmu (§ 4 zákona o ochraně oznamovatelů). Zaměstnavatel, pro kterého oznamovatel vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, nesmí umožnit, aby oznamovatel nebo jiná chráněná osoba byli vystaveni odvetnému opatření.

Prošetření oznámení

1. Jak rychle bude oznámení vyřízeno?

Do 7 kalendářních dnů oznamovatel obdrží potvrzení, že oznámení bylo přijato. Příslušná osoba je povinna písemně vyrozumět oznamovatele o výsledcích posouzení do 30 dnů ode přijetí oznámení. V případě skutkově nebo právně složitých lze tuto lhůtu prodloužit až o 30 dnů, nejvýše však dvakrát. O prodloužení lhůty a důvodech pro její prodloužení je příslušná osoba povinna oznamovatele písemně vyrozumět před jejím uplynutím.

2. Jak bude oznámení prošetřeno?

Oznámení bude v rámci každého oznamovacího systému přiděleno tzv. příslušné osobě, která bude mít povinnost oznámení ve stanovené době zpracovat, posoudit jeho důvodnost a o výsledku prošetření vždy vyrozumět oznamovatele dle bodu 1.

Výjimkou z uvedeného pravidla je pouze situace, kdy by totožnost oznamovatele bylo nutné sdělit orgánům činným v trestním řízení, ovšem i o této skutečnosti musí být oznamovatel předem vyrozuměn.

V případě, že je oznámení vyhodnoceno jako odůvodněné, budou příslušnou osobou Krajskému soudu v Hradci Králové jako subjektu, kterého se oznámení týká, doporučena opatření k nápravě nebo předejití protiprávnímu stavu. V odůvodněných případech mohou být závěry prošetření postoupeny také jako podnět orgánům činným v trestním řízení, inspektorátům práce, nebo jiným správním orgánům.

Hradec Králové dne 30. dubna 2026

Za povinný subjekt:

JUDr. Vladimír Lanžhotský, Ph.D.
předseda Krajského soudu v Hradci Králové